

Наталія Шестопа, викладач

Національний університет фізичного
виховання і спорту України
Київ, Україна

ВПЛИВ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ З МОДЕЛЮВАННЯ СИТУАЦІЙ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМИ ПІСЛЯ ПОРАНЕННЯ ВЕРХНЬОЇ КІНЦІВКИ НА МОЖЛИВІСТЬ ОДЯГАТИ ВІЙСЬКОВЕ СПОРЯДЖЕННЯ

Вступ. Зростання бойового травматизму внаслідок військових подій на території України, складний характер вогнепальних поранень та висока частота їхніх ускладнень потребують вдосконалення підходів до застосування засобів фізичної терапії не тільки для відновлення здоров'я військовослужбовців з наслідками даних поранень, а і якнайшвидшого повернення їх працездатності й бойової готовності до виконання військових завдань під час бойових дій. Поранення верхніх кінцівок складають у середньому 65 % від загальної кількості поранень, як однієї з найменш захищених ділянок [1]. Відновлення функції верхньої кінцівки та повернення військовослужбовців до професійної діяльності значною мірою залежить від ступеня тяжкості вогнепального поранення [2].

Мета дослідження - обґрунтувати вплив рухової активності для військовослужбовців після поранення верхньої кінцівки з моделювання ситуації на можливість одягати військове спорядження.

Методи дослідження: клінічні та інструментальні методи, теоретичний аналіз та узагальнення даних наукової та науково-методичної літератури.

Результати дослідження та їх обговорення. Поранені, які приймали участь в дослідженні (76 осіб) були розподілені на дві групи: пацієнти, яким застосовували розроблений алгоритм застосування заходів фізичної терапії для верхньої кінцівки склали основну групу, $n = 38$ та контрольну групу, $n = 38$ – пацієнти, яким застосовувалися стандартні реабілітаційні заходи лікувального заходу – терапевтичні вправи, фізіотерапію, кінезотерапію, класичний масаж [3]. Заходи фізичної терапії для основної групи були орієнтовані на принципи Міжнародної класифікації функціонування, обмеження та здоров'я (біопсихосоціальний, мультидисциплінарний, проблемно-орієнтований, універсальний, інтерактивний, персоналізований) [5]. Особливо увагу звертали на рухову активність цілеспрямованих дій з моделювання ситуацій, значущих для кожного пацієнта та його професійної діяльності, яка полягала у тренуваннях не тільки навичок повсякденного життя, а й діяльності, пов'язаної з обов'язками військовослужбовця, зокрема одягати військове спорядження: одягти головний убір, светр, штани, ремінь; застібнути та розстібнути ґудзики на сорочці; зашнувати черевики; відкрити та закрити карабін рюкзака; підняти і одягнути рюкзак двома руками вагою 5-10 кг на рівень грудей (початкова вага бронежилета) [4].

Висновки. Впровадження алгоритму заходів фізичної терапії на основі принципів Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дозволило покращити функціональну незалежність та якість життя військовослужбовців із вогнепальними пораненнями верхньої кінцівки. А рухова активність цілеспрямованих дій з моделювання ситуацій, значущих для кожного пацієнта та його професійної діяльності, сприяла пораненим швидше адаптуватись до виконання своїх військових обов'язків.

Список використаної літератури

1. Бур'янов О. А., Лакша А. А., Борзих Н. О., Шидловський М. С. Біомеханічно обґрунтоване хірургічне лікування поранених з вогнепальними переломами довгих кісток. *Клінічна хірургія*. 2018. № 1. С. 67–70.
2. Використання контрольованого негативного тиску в комплексному лікуванні потерпілих з вогнепальними пораненнями кінцівок / С. С. Страфун та ін. *Клінічна Хірургія*. 2017. № 7. С. 45–47.
3. Герцик А. М. Створення програм фізичної реабілітації/терапії при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату. *Слобожанський науково-спортивний вісник*. 2016. № 6(56). С. 37–45.
4. Shestopal N., Kovelska A., Vasylenko Y., Kikh A. The specificity of using physical training of the patients after gunshot wounds of the upper limb. *Zdravotnicke listy*. 2022. Vol. 10 No. 2. P. 54-60.
5. White book on physical and rehabilitation medicine in Europe. Introductions, executive summary, and methodology / European physical and rehabilitation medicine bodies alliance. *European journal of physical and rehabilitation medicine*. 2018. Vol. 54, No. 2. P. 125–155.